

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság Véleménye Tárgy: Javaslat tanácsi rendeletre a közös agrárpolitika keretébe tartozó, mezőgazdasági termelők részére meghatározott közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott egyes támogatási rendszerek létrehozásáról; Javaslat tanácsi rendeletre a közös agrárpolitika módosítása céljából a 320/2006/EK, az 1234/2007/EK, a 3/2008/EK és a(z) [...]/2008/EK rendelet módosításáról; valamint Javaslat tanácsi rendeletre az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló 1698/2005/EK rendelet módosításáról

COM(2008) 306 végleges – 2008/0103+0104+0105 (CNS)

(2009/C 100/21)

2008. június 18-án a Tanács úgy határozott, hogy az Európai Közösséget létrehozó szerződés 36. és 37. cikke alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a következő tárgyban:

Javaslat tanácsi rendeletre a közös agrárpolitika keretébe tartozó, mezőgazdasági termelők részére meghatározott közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott egyes támogatási rendszerek létrehozásáról;

Javaslat tanácsi rendeletre a közös agrárpolitika módosítása céljából a 320/2006/EK, az 1234/2007/EK, a 3/2008/EK és a(z) [...]/2008/EK rendelet módosításáról; valamint

Javaslat tanácsi rendeletre az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló 1698/2005/EK rendelet módosításáról

A bizottsági munka előkészítésével megbízott „Mezőgazdaság, vidékfejlesztés és környezetvédelem” szekció 2008. október 8-án elfogadta véleményét. (Előadó: Frank VAN OORSCHOT, társelőadók: Seppo KALLIO és Hans-JOACHIM WILMS.)

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2008. október. 21.—23-án tartott, 448. plenáris ülésén (az október 23-i ülésnapon) 117 szavazattal 28 ellenében, 18 tartózkodás mellett elfogadta az alábbi véleményt.

1. Következtetések és ajánlások

1.1. 2008. május 20-án az Európai Bizottság közzétette javaslatait a közös agrárpolitika (KAP) megreformálására, melynek célja a KAP lehető legjobb működésének biztosítása a kibővített Európai Unión belül és a változó nemzetközi kontextusban. Ezt nevezik „állapotfelmérésnek”.

1.2. Az EGSZB szerint az állapotfelméréssel kapcsolatos viták során jobban be kell mutatni azokat a sokrétű feladatokat, amelyekkel a KAP-nak szembe kell néznie (pl. európai agrármodell, élelmiszerbiztonság mint központi elem). Az EGSZB hangsúlyozni kívánja az adekvát rövid és középtávú uniós szintű mezőgazdasági politika feltétlen szükségességét, melynek elégséges finanszírozást kell biztosítani. A jelenleginél jobban el kellene magyarázni a polgároknak, hogy miért van szükség a KAP-ra, és mi a céljuk az egyes intézkedéseknek, annak érdekében, hogy ne folyjon állandó vita a pénzügyi eszközökkel való ellátással kapcsolatban.

1.3. Az EGSZB emlékeztet a KAP jövőjéről kiadott korábbi véleményeire, amelyekben kiemelte, hogy a mezőgazdasági termelők jelenleg nehéz átmeneti időszakon mennek keresztül. Az EGSZB szerint éppen ezért az állapotfelmérésnek elsődlegesen a KAP könnyebb és célratörőbb végrehajtására, illetve a piacon és a társadalomban felmerülő új kihívásokra adandó válaszokra kell összpontosítania, figyelembe véve a mezőgazdaság multifunkcionális szerepét.

1.4. Az EGSZB szerint továbbra is szükség van a kompenzációs kifizetésekre, hogy ezekkel finanszírozzák a termelők olyan sokrétű teljesítményeit, amelyeket a piac nem honorál. Ugyanakkor úgy véli, hogy a régebbi termelési szinteken alapuló támogatás egyre nehezebben lesz indokolható. A tagállamok számára lehetővé kellene tenni az átalányalapú támogatásokra történő áttérést. A kérdést széles körben meg kellene vitatni a 2013 utáni KAP keretében. A tagállamok számára biztosítani kellene egy elegendő hosszúságú átmeneti időszak meghatározásának lehetőségét, hogy ne kerüljenek nehéz helyzetbe a gazdaságok. A kölcsönös megfeleltetés szabályainak bonyolultságát enyhíteni kell, és el kell kerülni az ellenőrzések közötti átfedéseket.

1.5. Az EGSZB egyetért a támogatások termeléstől való függetlenítésének folytatásával, megadva a termelőknek a „termelés szabadságát”. Az érzékeny ágazatok és területek megóvása érdekében azonban a tagállamoktól nem kellene elvárni a termeléstől való függetlenítést, feltéve, hogy ez nem vezet a piac torzulásához. Az EGSZB támogatja a 68. cikk célkitűzéseit, jóllehet ez sem jelent megoldást az összes problémára. Egyes esetekben több rugalmasságra van szükség. A tagállamoknak a szóban forgó intézkedés végrehajtását megelőzően alaposan ki kell vizsgálniuk a kifizetések termelők közötti újraelosztásának következményeit.

1.6. Az EGSZB szerint első szinten meg kell vizsgálni, hogy a pályázati rendszer kiterjesztésén kívül milyen más lehetőségek vannak a jelenlegi intervenciós rendszerhez való alkalmazkodásra. Az EGSZB új eszközök kidolgozását is kéri a fenntartható

biztonsági háló létrehozásához. Az EGSZB mindemellett a területpihentetés mechanizmusának a fenntartását javasolja, figyelembe véve a piaci kilátásokat a pihentetett terület arányának meghatározásakor.

1.7. Az EGSZB a tejpiacok lehetséges jövőbeli alakulásának és e fejlemények következményeinek részletesebb értékelését sürgeti, mielőtt végül megszületne a döntés a tejkvóta 2015-ben való megszűnéséről. Az EGSZB felhívja az Európai Bizottságot, hogy sokkal pontosabban írja le a tervezett intézkedéseket a tejtermelés fenntartásának biztosítására a sebezhető régiókban, valamint azok pénzügyi hatásait és finanszírozását. Amíg nincs ilyen stratégia, addig az EGSZB nem tud egyetérteni a tervezett kvótaemeléssel. Sürgeti egy európai tejvertikum létrehozását a kínálatnak a kereslethez való igazítása, valamint a termelők jövedelmének és az európai állattenyésztés hálózatának fenntartása érdekében. A tejvertikum létrehozása lehetővé tenné a feldolgozóipar, a termelők, a kereskedelem, illetve a fogyasztók közötti erőviszonyok kiegyenlítését.

1.8. Az EGSZB elismeri az Európai Bizottság által említett, a klímaváltozással, a vízellátással, a megújuló energiákkal és a biodiverzitással kapcsolatos új kihívásokat, amelyekhez egyértelműen kiegészítő finanszírozásra van szükség a második pillér keretein belül. Ezeket az új kihívásokat kizárólag moduláció révén lehet finanszírozni, mivel a többi finanszírozási eszközt már 2013-ig beosztották máshová, új előirányzatokra pedig nemigen lehet számítani.

2. Bevezetés

2.1. 2008. május 20-án az Európai Bizottság közzétette a közös agrárpolitika módosításairól szóló tanácsi rendeletekre vonatkozó javaslatát (COM(2008) 306/4). Az úgynevezett állapotfelmérés fő célja a 2003-as KAP-reform végrehajtásának értékelése és a reformfolyamat azon kiigazításainak vizsgálata, amelyek szükségesnek tűnnek a politika további egyszerűsítése érdekében, lehetővé teszik az új piaci lehetőségek megragadását, és felkészítik a KAP-ot a piacon és a társadalomban felmerülő új kihívásokkal való szembenézésre.

2.2. Az állapotfelmérés mellett vitát kell folytatni arról is, hogyan fejlődhet tovább a KAP a 2013 utáni időszakban, hogy meg tudjon felelni a mezőgazdaság, a társadalom és a mezőgazdasági értéklánc előtt álló új kihívásoknak.

3. A változó globális élelmiszer-piaci helyzet

3.1. Az élelmiszerárak reálértéke harminc éven át csökkenő trendet követett. 2007-ben azonban bizonyos mezőgazdasági termékek árai hirtelen és meredek emelkedést mutattak. Ennek az áremelkedésnek a növekvő globális kereslet, a készletek rendkívül alacsony szintje és az éghajlati körülmények miatti rossz termés a fő oka. Ez dominóhatást fejtett ki az állattenyésztőkre, akiknek magas takarmányárakkal kellett számolniuk. Ennek ellenére a mezőgazdasági árak ismét csökkenésnek indultak. 2007 ősze és 2008 áprilisa között a tej ára mintegy 30 %—kal, a búzáé mintegy 20 %—kal csökkent. ⁽¹⁾ E példaként kiemelt tények az emelkedő árakkal kombinálva azt jelentik, hogy a mezőgazdasági termelők bevételei várhatóan 16–24 %—kal csökkennek 2008 folyamán. Reálértéken a mezőgazdasági termékek árai még mindig az 1973-as illetve 1979-es olajválság idején tapasztalt szintek alatt maradnak. ⁽²⁾

3.2. Az utóbbi hónapok történései egyértelműen jelzik, hogy a mezőgazdasági árak volatilitásának időszakát éljük, ami sem az agrártermékek árának emelkedésével szembesülő fogyasztó, sem az állandóan beruházásokra kényszerülő termelő, illetve a tápláléklánc többi résztvevője számára nem előnyös. Ha továbbra is szem előtt kívánjuk tartani az élelmiszerbiztonság célkitűzését, a jövőbeli agrárpolitika meghatározásakor figyelembe kell venni ezt a helyzetet.

3.3. A világ élelmiszer-keresletének növekedése miatt nem valószínű, hogy az élelmiszerárak rövid, illetve középtávon visszaeshetnek a korábbi szintre, bár a termelői árak fokozottabb volatilitására számíthatnak.

3.4. A mezőgazdasági termékek magasabb árának hatása a fogyasztói árakra mégis korlátozott marad, mert a mezőgazdasági nyersanyagok egyre kisebb részét adják az élelmiszertermelési költségeknek az energia és a munkaerő költségéhez képest. A búza költsége például a kenyér előállításának költségének csupán 4 %—át teszi ki. ⁽³⁾ Az élelmiszer mindemellett a háztartások összes kiadásának viszonylag kis hányadát képviseli (az EU–27-ek esetében mintegy 14 %—ot). Az EGSZB úgy véli, hogy a táplálékláncot a gazdák és a fogyasztók érdekében racionalizálni kell. ⁽⁴⁾

⁽¹⁾ Az állapotfelmérésről szóló javaslat ismertetése a COMAGRI előtt, 2008. május 20.

⁽²⁾ Európai Bizottság: Mi okozta a mezőgazdasági árak jelenlegi megugrását?

⁽³⁾ Mariann FISCHER BOEL beszéde: Élelmiszer, takarmány vagy üzemanyag, Berlin, 2008. január 18.

⁽⁴⁾ Az EGSZB részleteiben foglalkozik ezzel a kérdéssel Az EU és a globális élelmiszer-kereslet című feltáró véleményében.

3.5. Az ENSZ Élelmezésügyi és Mezőgazdasági Szervezetének (FAO) jobban kellene kezelnie az élelmiszerkészleteket, hiszen mióta a mezőgazdaság a Kereskedelmi Világszervezet hatáskörébe tartozik, megnöttek az agrártermelők közötti egyenlőtlenségek. A hozzáállásnak meg kell változnia: lehetővé kell tenni a mezőgazdaság világszintű önszerveződését a nemzeti mezőgazdaságok legrepresentatívabb – és nem feltétlenül a legvagyonosabb – szervezetei által létrehozandó egyező testület révén.

3.6. Az EGSZB úgy véli, hogy a KAP állapotfelméréseinek figyelembe kellene vennie a világ élelmiszerpiacának ilyen irányú változásait. A gazdáknak lehetőséget kellene biztosítani multifunkcionális szerepük folytatására a mezőgazdaság európai modelljének keretén belül.

4. Általános megjegyzések

4.1. Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság emlékeztet az *Állapotfelmérés és a KAP jövője 2013 után* című korábbi véleményére⁽⁵⁾, melyben arra hívja fel a figyelmet, hogy a gazdák és az élelmiszeripari vállalkozások nehéz átmeneti időszakon mennek keresztül. Erős a hajlandóság részükről, hogy vállalkozó módon megfeleljenek az új piaci feltételeknek, de csak akkor, ha a reformok során tett ígéretük megvalósulnak, és a politika elegendő jogi és tervezési biztonságot teremt. Az EGSZB úgy véli, hogy az állapotfelmérés fő célja nem lehet más, mint a meglévő szabályozás kiigazítására vonatkozó igények azonosítása, biztosítva:

— a könnyebb és célratörőbb végrehajtást, valamint

— a korábban elfogadott reformintézkedések végrehajtását késleltető akadályok elhárítását.

A fenti témákon túlmenően az EGSZB elismeri, hogy az EU előtt új kihívások állnak, amelyek megoldásában a termelők fontos szerepet játszhatnak, és hogy az élelmiszerpiaci helyzet új válaszokat kíván.

Az állapotfelmérés kulcsszava azonban a piacszervezés, az egyszerűsítés és kiigazítás révén elért stabilitás kellene, hogy legyen.

4.2. Fontos továbbá, hogy az állapotfelmérés keretében hozott intézkedések hangsúlyozzák a mezőgazdaság európai modelljének fejlesztését, és lehetővé tegyék a gazdák számára, hogy betölthessék multifunkcionális szerepüket:

— globális szinten a legmagasabb normák teljesítése az élelmiszerek biztonsága és minősége, a környezetvédelem és az állatjólét védelme terén,

— a tájak megóvása és a természet védelme, valamint

— kulcsfontosságú hozzájárulás a foglalkoztatáshoz, a mezőgazdaság és egyúttal a vidéki élet vitalitásának fenntartása az EU valamennyi régiójában,

— a vidéki területek elnéptelenedésének és a mezőgazdasági termőterületek paragon maradásának elkerülése.

Az EGSZB úgy véli, hogy az Európai Bizottság javaslatai alapvető változásokat tartalmaznak az előző állapothoz viszonyítva. Ezekre a változásokra mélységükben kell reflektálni.

5. Az állapotfelmérés intézkedései

5.1. Egységes támogatási rendszer (SPS)

5.1.1. Az Európai Bizottság azt javasolja, hogy tegyék lehetővé a tagállamok számára SPS-modelljeik kiigazítását a jogosultságokra alkalmazott, általánosalapú támogatásokra történő fokozatos áttéréssel, ily módon hatékonyabbá téve az SPS-modellt. A fentiekkel párhuzamosan a javaslatok számos egyszerűsítési intézkedést tartalmaznak az egységes támogatási rendszer végrehajtásának vonatkozásában.

5.1.2. Európában egyre komolyabb aggodalmak merülnek fel a fenntarthatósággal kapcsolatban. Nincs kellő előrelépés a nemzetközi megállapodásokban a nem kereskedelmi aspektusok terén. Ugyanakkor, ha meg akarunk felelni az európai polgárok elvárásainak, ez alapvető tényező. Ráadásul tovább csökken az uniós határok védelme. A fenti érvek alapján az EGSZB úgy véli, hogy az európai agrármodell biztosítása céljából, valamint a termelők jövedelme szempontjából 2013 után létfontosságú lesz az, hogy a közvetlen támogatások rendszerén keresztül fedezni tudják a termelőknek a fenntartható termelés piaca által nem honorált költségeit. Ennek a KAP világos feladatának kell maradnia.

⁽⁵⁾ HL C 44., 2008.2.16., 60. o.

5.1.3. Az EGSZB szerint továbbra is szükség van a kompenzációs kifizetésekre, hogy ezekkel finanszírozzák a termelők olyan sokrétű teljesítményeit, amelyeket a piac nem honorál. Ugyanakkor a régebbi termelési szinteken alapuló támogatás egyre nehezebben lesz indokolható. Azon tagállamok számára, amelyek ezt eddig még nem tették meg, lehetővé kellene tenni, hogy a kifizetések nemzeti felső határait a 2009–2013-as időszak során vagy 2013-tól igazítsák az átalányösszegeken alapuló modellhez. Mielőtt azonban így tesznek, a tagállamoknak alaposan meg kell vizsgálniuk a termelők jövedelmére nézve várható következményeket és a termelők alkalmazkodási képességét, valamint a hosszú távú tervezési biztonság szükségességét. Amennyiben ezt az irányt követjük, a tagállamok számára lehetővé kellene tenni egy megfelelő hosszúságú átmeneti időszak meghatározását, hogy ne kerüljenek nehéz helyzetbe a más szabályozási környezet szerint korábban beruházó gazdaságok.

5.1.4. A legtöbb új tagállamban alkalmazott egységes területalapú támogatás (SPS) kevés adminisztratív teherrel jár, de az intenzíven termelő gazdálkodók (gyümölcs és zöldség, állattenyésztés, dohány stb.) ésszerű támogatása esetén – összevetve a szántóföldi növények ágazatával – túlzottan leegyszerűsítettnek is bizonyulhat. Az SPS keretén belül például más már meglévő, valamint az egész Unió területén kifejlesztendő új eszközök révén középtávon kiegyensúlyozottabb megoldást kellene találni.

5.1.5. Az új tagállamok minden olyan területe, amelyik a támogatási kérelem benyújtásának idején megfelelő mezőgazdasági és környezeti feltételekkel rendelkezik, támogatható kell hogy legyen.

5.2. Kölcsönös megfeleltetés

5.2.1. Az Európai Bizottság egyszerűsíteni és javítani kívánja a kölcsönös megfeleltetés célzott alkalmazását. Egyes, a termelők felelősségétől független előírások eltörlését javasolja, és új normákat kíván bevezetni a jó mezőgazdasági és környezeti állapot (GAEC) terén.

5.2.2. Az EGSZB támogatja az egységes területalapú támogatás, illetve a mezőgazdasági tevékenységhez kapcsolódó EU-szabványok betartása közötti kapcsolat fenntartását a kölcsönös megfeleltetés rendszerén keresztül. Üdvözlí az Európai Bizottságnak a kölcsönös megfeleltetés módosítására vonatkozó javaslatait. Egyúttal nyilvánvalóan enyhíteni kell a kölcsönös megfeleltetés bonyolultságát, különös tekintettel a szabályok világosságára, a *de minimis* szabály bevezetésére és az egyes termelőknél végrehajtott különböző ellenőrzések számának csökkentésére. El kell kerülni továbbá az ellenőrzések – például a minőségbiztosítási rendszerek (QAS) auditjai – közötti átfedéseket.

5.2.3. A mezőgazdaság fontos ágazat, amely az EU egész területén rengeteg munkahelyet teremt. Erőfeszítéseket kell tenni a gazdaságokban bekövetkező balesetek számának csökkentésére, és bátorítani kell a szakképzett munkaerő foglalkoztatását. Ezért az EGSZB úgy véli, hogy a gazdaságok munkabiztonságának sajátos vetületei, azaz a gépek használatának, a higiénának és a veszélyes anyagok megfelelő tárolásának szabályai is kiemelt jelentőséggel bírnak. A nemzeti szintű szociális törvényeknek kellene szabályozniuk azokat, és beletartozhatnának a kölcsönös megfeleltetés hatáskörébe. A termelők ösztönzése érdekében az EGSZB azt javasolja, hogy az EU szociális alapjainak lehetőségeit szélesítsék ki a munkahelyi biztonság és képzés területére.

5.2.4. A kölcsönös megfeleltetés hatékonyságának növelésére és a termelői tevékenységekhez való szorosabb kapcsolódására irányuló célkitűzéssel összhangban az EGSZB szerint a növényvédő termékek piacra viteléhez kapcsolódó kötelező előírások nem a termelői szintű felelősségi körbe tartoznak, ezért vissza kell vonni őket.

5.2.5. Az EGSZB a GAEC-előírások alkalmazására vonatkozó hatástanulmány elkészítését szorgalmazza a GAEC hatókörének bármifajta bővítését megelőzően. E tanulmány a termelőkre tett hatásra éppúgy kiterjedhetne, mint az adminisztratív teherre. Az EGSZB szerint a termőföld-pihentetéshez, védelmi sávokhoz, illetve tájvédelmi kérdésekhez kapcsolódó környezeti előnyöket meg kellene tartani, még akkor is, ha meg kívánjuk szüntetni a kötelező pihentetést. Ha ennek biztosítását önkéntes intézkedések révén kívánnánk elérni, a vidékfejlesztés részeként, akkor ahhoz megfelelő, jelenleg még nem adott ösztönzőkre lenne szükség. Ezeket az intézkedéseket megfelelően kellene honorálni.

5.2.6. Az új tagállamokra vonatkozóan speciális megközelítést kell alkalmazni. A „kölcsönös megfeleltetési” rendszert fokozatosan kell bevezetni, szem előtt tartva, hogy a közvetlen kifizetések rendszerét is fokozatosan alkalmazzák. A kölcsönös megfeleltetés teljes körűen az egységes területalapú támogatási rendszer (SAPS) 100 %-os szintjének elérésétől léphetne életbe.

5.3. A termeléstől részben függetlenített támogatások

5.3.1. Az Európai Bizottság úgy véli, hogy a termeléstől való függetlenítés elősegíti, hogy a termelők könnyebben reagálhassanak fenntartható módon a piaci jelzésekre. A KAP 2003-as reformja idején az Európai Bizottság úgy határozott, hogy az új tagállamoknak néhány ágazatban engedélyezi a termeléstől függő támogatások meghatározott szintű fenntartását. Kiemeli, hogy két rendszer egyidejű működtetése nem járult hozzá az egyszerűsítéshez. Az Európai Bizottság javaslata szerint a tagállamoknak engedélyeznék a termeléstől függő támogatás fenntartását az anyatehén, a juh és a kecske esetében.

5.3.2. Az EGSZB kétségeit fejezi ki a függetlenítésnek a termeléstől függő támogatásokat fenntartó tagállamokban a piacorientáltság javítása érdekében való folytatásával kapcsolatosan. Az EGSZB tudatában van annak, hogy bizonyos esetekben a függetlenítés egyes gazdálkodástípusok eltűnéséhez, illetve egyes régiókban a termelés megszűnéséhez vezethet, ami súlyos következményekkel jár a környezetre, a vidéki gazdaságra és a foglalkoztatásra nézve. A 68. cikknek meg kellene oldania ezeket a problémákat. Nem kellene előírni a termeléstől való függetlenítést. A fennmaradó, termeléshez kötött támogatások nem vezethetnek versenytorzuláshoz a tagállamok között.

5.4. Egyedi támogatások

5.4.1. Az Európai Bizottság javaslata a (jelenlegi) 69. cikk hatályát számos célra kiterjesztené, köztük az egyes ágazatok, illetve régiók termelőit érő hátrányok problémájának megoldására, illetve a szerkezetátalakítás által érintett régiók termeléshez kötött támogatásokhoz való jogosultságára. Az SPS rendszert alkalmazó tagállamok jelenleg a nemzeti költségvetési felső határ maximum 10 %—át környezetvédelmi vagy a mezőgazdasági termékek minőségének és marketingjének javítására irányuló intézkedésekre fordíthatják.

5.4.2. Az Európai Bizottság szerint a hagyományos piaci eszközök változása és a termelők közvetlen támogatása felé való elmozdulás vitát serkent a kockázatkezelés különböző módjairól, mely az árkockázatot és a termelési kockázatot azonosította a bevételeket érintő ingadozások fő forrásaként. Javaslata szerint a tagállamok terménybiztosítások, illetve az állati és növényi betegségekre vonatkozó biztosítási alapok létesítésére is alkalmazhatják a 68. cikket.

5.4.3. Az EGSZB támogatja a 68. cikkben említett célkitűzéseket, jóllehet ez sem jelent megoldást az összes esetlegesen felmerülő problémára. Az EGSZB azzal a feltétellel ért egyet a 68. cikk rugalmasabb alkalmazásával, ha többletforrások bevonásával megerősítik a termelők pozícióit. Véleménye szerint egyes, kifejezetten egyedi esetekben bizonyos tagállamokban a finanszírozási plafont a nemzeti plafon maximum 10 %—ában meghatározott összegnél magasabbra lehet emelni. Az EGSZB támogatja a terménybiztosításra és az állati és növényi betegségekre vonatkozó biztosítási alapokra vonatkozó javaslatot, mivel a fogyasztók és a termelők védelmét kell szem előtt tartani. Ezek az intézkedések vélhetőleg nem lehetetlenítik el a meglévő biztosítási rendszereket és közösségi intézkedéseket (44. cikk és állatorvosi alap). Tekintettel a betegségmegelőzés átfogó társadalmi jelentőségére, az EGSZB azt javasolja, hogy a szóban forgó alapokat – az Európai Bizottság javaslatának megfelelően – a tagállamok társfinanszírozzassák.

5.4.4. Az EGSZB szerint a 68. cikk alkalmazása a termelők számára folyósított kifizetések jelentős újraelosztását eredmé-

nyezheti. Ugyanakkor attól tart, hogy a 68. cikk nem elegendő eszköz mindezen problémák megoldásához. A tagállamoknak ezért alaposan meg kell vizsgálniuk a 68. cikk esetleges alkalmazásának következményeit a gazdákra nézve. Az EGSZB úgy véli, hogy az agrárköltségvetéshez rendelt összegeknek a gazdálkodói ágazaton belül kellene maradniuk, és a 68. cikkhez lehetne őket felhasználni.

5.4.5. Meg kell vizsgálni a moduláció és a 68. cikknek a termelők jövedelmére gyakorolt halmozott hatását. Ha az Európai Bizottság javaslatát végrehajtanák, az a közvetlen támogatások legalább 10 + 13 = 23 %-os csökkenését jelenthetné. Ezért az EGSZB véleménye szerint alaposan meg kellene vizsgálni a következményeket.

5.5. Kifizetésekre vonatkozó korlátok

5.5.1. Az Európai Bizottság felismeri, hogy az egységes támogatási rendszer bevezetése révén átláthatóbbá vált a támogatások szétosztása. A kisösszegű támogatásokban részesülő nagyszámú kistermelő jelentős adminisztratív terhet ró a hatóságokra. Az Európai Bizottság 250 EUR összegű minimális kifizetés, illetve 1 hektáros minimális terület – vagy mindkettő – alkalmazását javasolja a tagállamoknak. Emellett progresszív modulációt tart kívánatosnak. Az új tagállamokban a modulációt csak 2012-től kívánja bevezetni.

5.5.2. Az EGSZB elvben elfogadja, hogy az Európai Bizottság az adminisztratív költségek csökkentése érdekében ugyan minimális követelményeket kíván támasztani, ám egyúttal a tagállamokra bízta a minimumkövetelmények gyakorlatba való átültetésének módját.

5.5.3. Az EGSZB úgy véli, hogy a progresszív modulációról folyó vitában arról a kérdésről van szó, hogy azoktól az EU-s gazdaságoktól, amelyek évente több, mint 100 000 eurós közvetlen kifizetésben részesülnek, várható-e ennél nagyobb mértékű moduláció. Mivel a nagytermelők általában nyernek a méretgazdaságossággal, a fokozatos emelkedés indokolt, már csak azért is, mert a gazdaságoknak lehetősége van a 2. pillér új intézkedéseinek alkalmazására és a KAP pénzeszközeinek újbóli igénybe vételére.

5.6. Piacok

5.6.1. Az Európai Bizottság felveti a kérdést, hogyan lehet olyan hatékony intervenció mechanizmust kialakítani, amely biztonsági hálóként funkcionál, anélkül hogy támogatott exportra támaszkodna. Az állami intervencióra vonatkozó rendelkezések egyszerűsítését a pályázati rendszer kiterjesztésével képzeli el. Az Európai Bizottság a durumbúza, a rizs és a sertéshús esetében az intervenció eltörlését javasolja.

5.6.2. Az EGSZB úgy véli, hogy a KAP reformok és az 1992 óta folytatott kereskedelmi tárgyalások eredményeképpen meggyengült nemzetközi piacsabályozó mechanizmusok és csökkenő határvédelem sokkal jobban kiszolgáltatták az EU-t a globális piac változásainak, mint a múltban. Ezzel egy időben a világpiacon ingadozások, s így a velük járó kockázatok is fokozódnak: az éghajlatváltozás világszerte szélsőséges termésszűkítésekkel okozott, a globális helyváltoztatás pedig növeli a betegségek terjedésének kockázatát is. A gazdáknak mindezekkel a kihívásokkal szembe kell nézniük. Ebben a környezetben veszélyes lehet az összes szabályozó mechanizmus feladása egy állandó kereslettel és hiányos kínálatú jellemezhető időszakban.

5.6.3. Az EGSZB úgy véli, hogy a KAP, és különösen az 1. pillér egyik legfontosabb célkitűzése nem lehet más, mint az elegendő, biztonságos és változatos élelem biztosítása az EU 500 millió fogyasztója részére. E célkitűzések teljesüléséhez adekvát eszközökre van szükség. Annak ellenére, hogy a pályázati rendszer e tekintetben javíthatja a piaci orientációt, gyengíti a termelőket védő biztonsági hálót, és növelheti a bizonytalanságot a piacon. Ezért az EGSZB szerint először alaposan mérlegelni kell a jelenlegi intervenciók további kiigazításait, például rövidebb intervenciók bevezetését. Egy fenntartható biztonsági háló kialakítására irányuló új eszközök bevezetésének megfontolását kéri, tekintettel arra, hogy az élelmiszerbiztonság az európai polgárok és a tisztességes termelői jövedelem szempontjából is szükségszerűség.

5.6.4. Az EGSZB javasolja az Európai Bizottságnak piacirányítási hivatalok létrehozását, amelyek fenntartható keretek között tennék lehetővé a kínálatnak a kereslethez való igazítását, illetve az összes európai termelő hálózatba szervezését, ami által a lehető legjobban meg lehetne felelni a társadalmi elvárásoknak. Ennek következtében a piaci erőviszonyok újra kiegyenlítődnének, és jobban meg lehetne felelni a fogyasztók elvárásainak. A szerveződést az Európai Bizottságnak kellene felügyelnie.

5.7. Területpihentetés

5.7.1. Az Európai Bizottság a piaci kilátásokra alapozva a területpihentetés mint az élelmiszerellátás szabályozására szolgáló eszköz leállítását javasolja. A tagállamok megfelelő eszközöket kapnak, hogy biztosíthassák a rendszer környezeti előnyeinek fenntartását.

5.7.2. A területpihentetés mint termelészabályozó eszköz hasznosnak és rugalmasnak bizonyulhat. Az EGSZB véleménye szerint a jelenlegi megfelelő piaci árak ellenére a piaci helyzet

egyik pillanatról a másikra ismét meggyengülhet. Ezért logikusnak tartaná a területpihentetés rendszerének fenntartását, ⁽⁶⁾ figyelembe véve a piaci kilátásokat a pihentetett terület arányának meghatározásakor.

5.7.3. Úgy gondolja, hogy a területpihentetéstől remélt környezeti előnyöket meg kell őrizni a mezőgazdaság nagyobb mértékű elfogadása érdekében. A vidéki fejlődés részeként felfogott önkéntes területpihentetés keretében erre csak akkor kerülhet sor, ha elég ösztönző van jelen, amit azelőtt nem szavatoltak.

5.8. Tejkvóta

5.8.1. 1984-ben az Unió tejkvótákat vezetett be a túlermelésre adott válaszként. Az Európai Bizottság úgy véli, hogy a rendszer bevezetéséhez vezető feltételek már nem relevánsak. A tej és a tejtermékek iránti kereslet növekedésére való tekintettel az Európai Bizottság a következő öt évben a tejkvóta évi 1 %-os mértékű megemelését javasolja. A kvóta növelése a rendszer zökkenőmentes leállításának előkészítése kíván lenni, mivel a kvótarendszer 2015-ben lejár. Az Európai Bizottság elemezte a tejkvótarendszerben tervezett változások szociális hatásait. A kvóták megszűnése a tejtermelés szerkezetátalakításához fog vezetni, melynek során főként a kisebb üzemek működését tejttermelők esetlegesen kiszorító jellegű versenynek lehetnek kitéve, ami egyes régiókra potenciálisan hatással lesz majd.

5.8.2. Minthogy a jelenlegi jogállás szerint a tejkvóták 2015-ben hatályukat veszítik, az EGSZB nyomatékosan kéri az Európai Bizottságot, hogy készítsen az eddigieknél részletesebb elemzést arról, milyen kiszámítható feltételek és regionális egyensúly érhető el a 2015 utáni fenntartható tejpiacon. A tej létfontosságú élelmiszer, ráadásul a tejtermelők fontos szerepet játszanak a vidéki gazdaságokban. Nevezetesen fontosnak tűnik olyan intézkedések bevezetése, amelyek segítenek a jövőben a termelők versenypozíciójának javításában.

5.8.3. A tejtermelés rendkívül fontos ágazata az EU sebezhető régióinak. Ezért az EGSZB megfelelő intézkedések kidolgozására – pénzügyi rendelkezéseket is beleértve – kéri az Európai Bizottságot a tejtermelés és a vidéki gazdaság életképességének fenntartása érdekében e sebezhető régióban. Az EGSZB szerint az Európai Bizottság benyújtott javaslataival nem terjesztett elő használható koncepciót. A 68. cikk csak korlátozott mértékben elegendő eszköz ennek eléréséhez, amellyel a várható magas költségek még megközelítőleg sem fedezhetők.

⁽⁶⁾ HL C 44, 2008.2.16., 63. o., 5.7.1. pont

5.8.4. Mivel nincsen valódi kiigazítási terv, az EGSZB jelenleg ellenzi a kvóták kiigazítását. A kvótákat a piaci keresletnek megfelelően, nem pedig öletszerűen kell módosítani. A 2015 utáni időszakra tekintettel európai tejvertikumot kellene kialakítani, amelyben a termelést a fogyasztáshoz lehetne igazítani, és helyre lehetne állítani a vertikumon belüli erőviszonyokat. Ennek köszönhetően a tejtermelés a legérzékenyebb területeken is fenntartható lenne.

5.9. Egyéb támogatási rendszerek

5.9.1. A fehérlenővények, a kender, a durumbúza és a héjas gyümölcsűek esetében az Európai Bizottság a támogatás termeléstől való azonnali függetlenítését javasolja. A rizs, a burgonyakeményítő, a szárított takarmány és a len esetében a támogatás termeléstől való függetlenítését kétéves átmeneti időszak beiktatásával képzei el.

5.9.2. A támogatások termeléstől való függetlenítése a termelés megszűnéséhez vezethet, ami negatív következményekkel jár a regionális gazdaságokra, a környezetre és az EU ellátására. Az EGSZB ezért úgy véli, gondosan, eseti alapon mérlegelni kell a szóban forgó kifizetések egységes támogatási rendszerbe történő átcsoportosításának lehetőségét, és folytatni kell a termeléshez kötött kifizetéseket a sebezhető régiók termelésében fenyegető jelentős csökkenés elkerülése érdekében. A szóban forgó ágazatoknak ésszerű átmeneti időszakokra és kísérő intézkedésekre van szükségük az új piaci lehetőségek kiteljesítéséhez.

5.9.3. Az energianövények támogatása adminisztratív terhekkel jár, miközben – tekintettel a Tanács bioüzemanyagokra vonatkozó célkitűzéseire – immár szükségtelenné vált a termelés szintjén ösztönzőket alkalmazni. Az energianövények támogatásától elvont pénzeket a gazdák helyzetének megerősítésére kellene felhasználni.

5.10. Éghajlatváltozás

5.10.1. Az Európai Bizottság szerint a klímaváltozás és az energiaproblémák a politikai menetrend első helyére kerültek. 2007 márciusában az EU vezetői úgy határoztak, hogy a CO₂-kibocsátást 2020-ig legalább 20 %-kal, illetve – nemzetközi megegyezés esetén – 30 %-kal csökkenteni kell. Az Európai Bizottság szerint a mezőgazdaság jelentős mértékben hozzájárulhat az üvegházhatást okozó gázok csökkentéséhez.

5.10.2. Az EGSZB úgy véli, az EU mezőgazdasága sok más ágazatnál nagyobb mértékben járult hozzá eddig is az üvegházhatású gázok csökkentéséhez, és tovább kell mennie ezen az úton. ⁽⁷⁾ A mezőgazdaság ugyanakkor egyike az éghajlatváltozás hatásainak leginkább kitett ágazatoknak.

5.10.3. Egyre sürgősebbé válik az éghajlatváltozás mezőgazdaságra gyakorolt hatásainak megértése, éppen ezért a kutatásokat prioritásként kell kezelni. A 7. kutatási keretprogram keretében támogatást kapnak ilyen irányú kutatások, de fel kell gyorsítani és meg kell erősíteni ezeket.

5.10.4. Fontos továbbá erőteljesebben ösztönözni a termelőket a klímaváltozás figyelembevételére, klímasemleges termelési rendszerek bevezetésére sarkallva őket. Ezért az EGSZB támogatja a klímaváltozással kapcsolatos intézkedések indikatív jegyzékét a vidékfejlesztési tervben.

5.11. Vízgazdálkodás

5.11.1. Az EU vízpolitikával kapcsolatos célkitűzései a vízgazdálkodási keretirányelvben vannak lefektetve. Az Európai Bizottság szerint a mezőgazdaságra alapvető szerep vár a fenntartható vízgazdálkodásban.

5.11.2. Az egyik legsürgetőbb probléma ma a vízkérdés: a vízhiány és a vízminőség, valamint a nedvesség és az árvizek kérdése. Az EGSZB támogatja, hogy az alapok modulációból származó többletforrásait a vízgazdálkodási ösztönzők fokozására használják fel, a vidékfejlesztési intézkedések részeként, a 2. pillér keretében. Az EGSZB úgy véli, a szóban forgó fellépéseknek közvetlenül kapcsolódnuk kell a mezőgazdasághoz.

5.12. Megújuló energiaforrások

5.12.1. 2007-ben az EU vezetői kötelező 20 %-os célirányzatot írtak elő a megújuló energiaforrások részesedésére nézve, egyúttal 10 %-os bioüzemanyag-részesedést írva elő a benzin és dízelolaj fogyasztáshoz képest.

5.12.2. Az EGSZB támogatja a megújuló energiákhoz kötődő intézkedéstípusok indikatív jegyzékét.

⁽⁷⁾ Az Európai Bizottság tanulmánya: Éghajlatváltozás – a mezőgazdaság előtt álló kihívások (2007. december).

5.12.3. Úgy gondolja, hogy rendkívül fontos további kutatásokat végezni a termelési rendszer optimalizálása érdekében, maximalizálva a bioenergia hozzájárulását a CO₂-kibocsátás visszaszorításához és az energiahatékonysághoz. Kutatni kell a mezőgazdasági melléktermékeket felhasználó második generációs bioüzemanyagok további lehetőségeit.

5.12.4. A termelők helyi és regionális szinten kulcsszerepet játszhatnak a fenntartható bioenergia-ellátás biztosításában (pl. helyi biomasszát felhasználó kisebb erőművek), hozzájárulva a kiotói célkitűzésekhez. Az ilyen jellegű projektek kivételt kell hogy képezzenek az állami támogatásokra vonatkozó szabályok alól.

5.13. Biodiverzitás

5.13.1. Az Európai Bizottság szerint a biodiverzitás jelentős mértékben a mezőgazdaság és az erdőgazdálkodás függvénye, és úgy véli, fokozni kell a biodiverzitás védelmére irányuló erőfeszítéseket. A mezőgazdaságra kulcsszerep vár a biodiverzitás megővésében. A tagállamok elkötelezték magukat amellet, hogy 2010-re megállítsák a biodiverzitás hanyatló tendenciáját.

5.13.2. Számos tagállam jó példákat tud felmutatni a biodiverzitás javításának terén végrehajtott projektekből. Az EGSZB támogatja az Európai Bizottság által említett indikatív jellegű intézkedéstípusokat, feltéve, hogy az ösztönzők közvetlenül a termelőket célozzák, tekintettel az utóbbiak létfontosságú szerepére a vidéki régiók vitalitásának fenntartásában az általuk kínált gazdasági és munkalehetőségek révén.

5.14. A második pillér megerősítése

5.14.1. Az Európai Bizottság előirányozza, hogy ezt a négy új kihívást (lásd az 5.10–5.13. pontokat) egy új, a 2. pillérben helyet kapó intézkedéscsomag segítségével kell kezelni, valamint, hogy az ezenfelül szükséges pénzeszközöket a modulációból kell finanszírozni. Azt állapítja meg, hogy a kötelező moduláció rendszere az egyetlen mód többletforrások szerzésére a vidékfejlesztés céljaira, mivel az EU összes többi eszköze már 2013-ig be van osztva. Az Európai Bizottság a kötelező moduláció rendszerének 2012-ig négy lépésben megvalósítandó 8 %-os növelésére tesz javaslatot.

5.14.2. Az EGSZB úgy véli, hogy a 2007–2013-as pénzügyi tervről szóló tárgyalások nem eredményeztek megfelelő forrásokat a második pillér számára. Az EGSZB szerint meg kell

tartani a KAP különböző funkcióit. Az első pillér közvetlen kifizetéseknek bármely további módosítása szem előtt kell, hogy tartsa ezt a követelményt.⁽⁸⁾ Az EGSZB ezért csak abban az esetben támogatja az első pillérből a másodikba irányuló javasolt modulációt, ha szavatolják, hogy ez a pénzforsrás egyértelműen és kimondottan arra szolgál, hogy segítsünk a gazdáknak az új kihívások leküzdésében és a kockázatok kezelésében. El kell ismerni továbbá a mezőgazdasági foglalkoztatás és munkavállalók szerepét is e változási folyamatban. A nemzeti vidékfejlesztési terveken keresztül történő végrehajtás hatékonyabbá és a termelők számára hozzáférhetőbbé kell tenni. A nemzeti társfinanszírozást előre garantálni kell.

6. Az állapotfelmérés javaslatainak költségvetési hatása

6.1. Az Európai Bizottság emlékeztet arra, hogy a KAP beépített pénzügyi fegyelmi mechanizmussal rendelkezik. Mivel a támogatások többségükben előre lekötöttek, és a piaci kilátások jelentősen javultak, a pénzügyi fegyelmi eljárás alkalmazásának esélye csökkent. Az Európai Bizottság megállapítja, hogy a modulációra irányuló javaslatok költségvetés-semlegesek, de nemzeti többletkiadásokhoz vezethetnek. Azt reméli, hogy a piaci intézkedések szinte nem járnak többletkiadással.

6.2. A KAP teljes költségvetése az EU GDP-jének 0,6 %-áról (1993) 2007-re kevesebb mint 0,4 %-ára csökkent. A KAP teljes költségvetése az 1993-as 0,6 %-ról 2007-re kevesebb mint 0,4 %-ra csökkent. A költségvetési reálkiadások az 1995-ös mintegy 40 milliárd euróról 2007-re körülbelül 50 milliárdra emelkedtek (a vidékfejlesztést is beleértve), annak ellenére, hogy időközben a tagállamok száma majdnem megduplázódott, 15-ről 27-re szaporodva.

6.3. 15 évvel ezelőtt az EU évi 10 milliárd EUR összeget költött exporttámogatásokra. 2009-ben e kiadások mindössze 350 millió EUR összegre vannak limitálva.⁽⁹⁾ Az Európai Bizottság beleegyezett, hogy 2013-ra teljesen eltörölje az exporttámogatásokat, feltéve, hogy a kereskedelmi partnerek is hasonló kötelezettséget vállalnak.

6.4. Az EGSZB a KAP-ot az Európai Unió gerincét alkotó egyik legfontosabb politikának tartja. Amint a világ élelmiszerhelyzete mutatja, a mezőgazdasági politika mit sem veszít alapvető jelentőségéből. Az EGSZB álláspontja az, hogy a termelők nemcsak az élelmiszerellátásban játszanak létfontosságú szerepet, hanem többértű szerepet töltenek be.

⁽⁸⁾ Lásd az 5. lábjegyzetet.

⁽⁹⁾ A közös agrárpolitika: tények a fikcióban, 2008. június 20.

7. A KAP 2013 utáni hosszú távú céljai felé/pénzügyi keret

7.1. Az EGSZB szerint hasznos lenne, ha egyértelmű célokat és kiemelt feladatokat fogalmaznának meg a 2013 utáni KAP-pal kapcsolatban, hogy ezzel is hozzájáruljanak a következő pénzügyi tervről folyó vitához.

7.2. Ha abból indulunk ki, hogy a világ népessége 2050-re várhatóan eléri a 9 milliárdot, és az egy főre jutó fogyasztás is nőni fog, akkor nagyon valószínű, hogy nagyobb lesz az igény az élelmiszertermelés iránt is. Ugyanakkor a jó minőségű mezőgazdasági területek kiterjedése világszerte egyre csökken, olyan tényezők miatt, mint az erózió, az eladósodás és az urbanizáció. Ennek eredményeként előfordulhat, hogy az elkövetkezendő években az élelmiszerbiztonság nem lesz magától értetődő az európai fogyasztók számára. A jövőbeli KAP-nak figyelembe kell vennie ezeket az új trendeket is.

7.3. Európai szinten a fogyasztók számára egészséges és változatos táplálékot kell biztosítani, megfelelő mennyiségben, fenntartható termelési módszerek mellett. Az importárúknak meg kell felelniük az EU-normáknak, ami jelenleg nem minden esetben van így. Ugyanakkor az európai polgárokat aggodalommal töltik el az éghajlatváltozás és a fenntarthatóság kérdései. Az uniós gazdák fontos szerepet játszhatnak a társadalmi elvárásoknak való megfelelés során.

7.4. A termelők jobban szeretnék, ha jövedelmüket a piacról termelnék meg. Az európai társadalom viszont elvár a termelőktől bizonyos, a piac által meg nem fizetett többletszolgáltatásokat. A termelőknek nyújtott közvetlen kifizetéseknek ezért továbbra is fontos szerepük van a fenntartható termelés legmagasabb normáinak biztosítása és a kiegészítő szolgáltatások, valamint a vidékfejlesztés kifizetések révén történő támo-

gatása szempontjából. A KAP alapvető eszköze marad a regionális gazdaságok támogatásának.

7.5. A 3.3. pontban kiemelt célkitűzések elérése érdekében a jövőben a KAP-nak nagyobb hangsúlyt kellene helyeznie a következőkre:

— a változatos élelmiszerek és a megújuló energia biztonságos ellátásának garantálása,

— tisztességes jövedelem biztosítása a termelők számára,

— az egyszerre fenntartható és versenyképes termelés biztosítása az EU valamennyi régiójában,

— a pezsgő vidéki élethez való hozzájárulás gazdasági és munkalehetőségek teremtésével.

7.6. Hosszabb távon az EGSZB úgy véli, hogy a KAP célkitűzéseit és az ezek elérésére szolgáló eszközöket jobban harmonizálni kell valamennyi tagállam között.

7.7. Az EGSZB kiemeli a megfelelő rövid- és hosszú távú uniós mezőgazdasági politika szükségességét, amelyet elégséges pénzügyi eszközökkel is el kell látni. Ennek során mindenképpen legalább a jelenlegivel azonos szintű összegekről lesz szó. A politika feladata, hogy a jelenleginél jobban megmagyarázza a polgároknak, hogy miért van szükség a KAP-ra, és mi a céljuk az egyes intézkedéseknek, annak érdekében, hogy ne folyjon állandó vita a pénzügyi eszközökkel való ellátással kapcsolatban.

Kelt Brüsszelben, 2008. október 23-án.

Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke
Mario SEPI

MELLÉKLET

A szekcióvélemény következő pontjait, amelyeknél a támogató szavazatok száma az összes leadott szavazat legalább egynegyede volt, elutasították a Közgyűlés által elfogadott módosító indítványok javára.

1.7. pont:

Az EGSZB a tejpiacok alakulásának eddiginél részletesebb értékelését sürgeti, tekintettel arra, hogy a jelenlegi jogállás szerint a tejkvóta 2015-ben megszűnik. Mivel tervezési biztonságra van szükség, az EGSZB a kvóták oly módon történő kiigazítását kéri, hogy a termelők számára biztosítható legyen a megszüntetés problémamentessége úgy, hogy ezáltal ne lépjenek fel a piacot zavaró hatások. Az EGSZB felhívja az Európai Bizottságot, hogy vegyen tervbe intézkedéseket a tejtermelés fenntartásának biztosítására a sebezhető régiókban, valamint írja le azok pénzügyi hatásait és finanszírozását.

Szavazás

Mellette: 66 Ellene: 42 Tartózkodott: 41

1.8. pont:

Az EGSZB elismeri az Európai Bizottság által említett, a klímaváltozással, a vízellátással, a megújuló energiákkal és a biodiverzitással kapcsolatos új kihívásokat. Ezeket az új kihívásokat új pénzügyi eszközökkel, a moduláció, illetve a strukturális alapok bevonása révén lehet finanszírozni. Az EGSZB azon a véleményen van, hogy az élelmiszerbiztonság növelését is ilyen új kihívásnak kell tekinteni.

Szavazás

Mellette: 64 Ellene: 58 Tartózkodott: 37

1.9. pont:

Az EGSZB úgy véli, hogy a modulációval kapcsolatos vélemények erősen eltérőek. Kompromisszumként azt javasolja, hogy az új kihívások finanszírozását szolgáló extra moduláció mértékét korlátozzák összesen 3 %-ra, a küszöböt pedig módosítsák 7 500 EUR összegre. Az EGSZB nem támogatja a további fokozatos modulációt. Az extra támogatást kifejezetten a termelők támogatására kell fordítani.

Szavazás

Mellette: 64 Ellene: 58 Tartózkodott: 37

5.5.3. pont

Az EGSZB úgy véli, hogy a progresszív modulációról folyó vitában több aspektus forog kockán. A progresszív mérték növeli a termelői támogatások adminisztratív komplexitását is. A nagy- vagy kisgazdaságokat működtető gazdálkodók számos esetben az adott régió fontos munkaadói is egyben. Az EGSZB szerint a moduláció már így is a nagytermelők nyereségét érinti a legérzékenyebben. Másrészt viszont a nagytermelők általában nyernek a méretgazdaságossággal. Ezért a progresszív moduláció meghatározó hatással van a különböző méretű mezőgazdasági üzemek versenyfeltételeinek kiegyenlítésére. A gazdáknak képesnek kell lenniük az előretervezésre, így kell, hogy számíthatósan a hatóságok kötelezettségvállalásaira. A fenti érvek alapján az EGSZB nem támogatja a progresszív modulációt.

Szavazás

Mellette: 64 Ellene: 58 Tartózkodott: 37

5.7.3. pont

Úgy gondolja, hogy a területpihentetéstől remélt környezeti előnyöket meg kell őrizni a mezőgazdaság nagyobb mértékű elfogadása érdekében. A vidéki fejlődés részeként felfogott önkéntes területpihentetés keretében erre csak akkor kerülhet sor, ha elég ösztönző van jelen, és ezeket megfelelően javadalmazzák. Az EGSZB szerint az ilyen jellegű vidékfejlesztési támogatást a gazdák tevékenységeihez kellene kötni.

Szavazás

Mellette: 64 Ellene: 58 Tartózkodott: 37

5.8.3. pont

A tejtermelés rendkívül fontos ágazata az EU sebezhető régióinak. Ezért az EGSZB felszólítja az Európai Bizottságot megfelelő intézkedések kidolgozására – pénzügyi rendelkezéseket is beleértve – a tejtermelés és a vidéki gazdaság életképességének fenntartása érdekében e sebezhető régióban. Az EGSZB szerint a 68. cikk csak korlátozott mértékben elegendő eszköz ennek eléréséhez, amellyel a várható magas költségek még megközelítőleg sem fedezhetők.

Szavazás

Mellette: 66 Ellene: 42 Tartózkodott: 41

5.8.4. pont

Az EGSZB úgy véli, hogy a 2009–2015 közötti időszakban a kvótát a piac változásainak megfelelően kell majd kiigazítani. A tejtermelőknek tervezési biztonságra és zökkenőmentes átmenetre van szükségük. Ezért az EGSZB a kvótarendszer olyan jellegű kiigazítását kéri, amely lehetővé teszi a termelők számára a fokozatos megszüntetést. A kiigazítások azonban nem veszélyeztethetik a piac stabilitását, és figyelembe kellene hogy vegyék a kis tejtermelő gazdaságok és régiók bizonytalan helyzetét.

Szavazás

Mellette: 66 Ellene: 42 Tartózkodott: 41

5.14.1. pont

Az Európai Bizottság előíranyozza, hogy ezt a négy új kihívást (lásd az 5.10–5.13. pontokat) egy új, a 2. pillérben helyet kapó intézkedéscsomag segítségével kell kezelni, valamint, hogy az ezenfelül szükséges pénzeszközöket a modulációból kell finanszírozni. Azt állapítja meg, hogy a kötelező moduláció rendszere az egyetlen mód többforrások szerzésére a vidékfejlesztés céljaira. Az Európai Bizottság a kötelező moduláció rendszerének 2012-ig négy lépésben megvalósítandó 8 %-os növelésére tesz javaslatot.

Szavazás

Mellette: 64 Ellene: 58 Tartózkodott: 37

5.14.2. pont

Az EGSZB úgy véli, hogy a 2007–2013-as pénzügyi tervről szóló tárgyalások nem eredményeztek megfelelő forrásokat a második pillér számára. Az EGSZB szerint meg kell tartani a KAP különböző funkcióit. Az első pillér közvetlen kifizetések bármely további módosítása szem előtt kell, hogy tartsa ezt a követelményt⁽¹⁾. Ezért az EGSZB csak akkor támogathatja a további modulációt, ha szavatolják, hogy a szóban forgó összegek világosan és specifikusan a termelők támogatására irányulnak az új kihívásoknak való megfelelés érdekében. Az Európai Bizottság által felsorolt négy kihíváson túl az EGSZB a közelmúltbeli élelmiszerár-viták fényében azt javasolja, hogy az élelmiszerellátás és az élelmiszerek biztonsága is kapjon helyet a listán. El kell ismerni továbbá a mezőgazdasági foglalkoztatás és munkavállalók szerepét is e változási folyamatban. A nemzeti vidékfejlesztési tervek keresztül történő végrehajtást hatékonyabbá és a termelők számára hozzáférhetőbbé kell tenni. A nemzeti társfinanszírozást előre garantálni kell.

Szavazás

Mellette: 64 Ellene: 58 Tartózkodott: 37

5.14.3. pont

A közvetlen kifizetések rendkívül fontosak a mezőgazdaság által képviselt társadalmi értékek szempontjából. Ezenkívül a gazdáknak tervezési biztonságra van szükségük. Másrészt az EGSZB elismeri az Európai Bizottság által említett új kihívásokat is. Megjegyzi, hogy a modulációval kapcsolatos vélemények jelentős mértékben eltérőek. Kompromisszumos megoldásként összességében 8 %-os modulációs mértéket tart kívánatosnak (a jelenlegi 5 % plusz 3×1 %). Az EGSZB azt javasolja, hogy a vidékfejlesztés mellett egyéb források, pl. a strukturális alapok lehetőségét is meg kell fontolni, továbbá a küszöb megemelését tanácsolja 7 500 euróra. Ez helyettesítheti az önkéntes modulációt. Alaposan meg kell vizsgálni a modulációnak a 68. cikkel együtt a termelői bevételekre gyakorolt lehetséges negatív hatását.

Szavazás

Mellette: 64 Ellene: 58 Tartózkodott: 37

6.4. pont:

Az EGSZB a KAP-ot az Európai Unió gerincét alkotó egyik legfontosabb politikának tartja. Amint a világ élelmiszerhelyzete mutatja, a mezőgazdasági politika mit sem veszít alapvető jelentőségéből. Az EGSZB álláspontja az, hogy a termelők nemcsak az élelmiszerellátásban játszanak létfontosságú szerepet, hanem többértű szerepet töltenek be. Éppen ezért minden költségvetési megtakarítást a termelők helyzetének és a fenntarthatóság irányába tett lépéseinek megerősítésére kellene felhasználni.

Szavazás

Mellette: 64 Ellene: 58 Tartózkodott: 37

⁽¹⁾ Lásd az 5. lábjegyzetet.